

علوم تجربی چهارم

درس نهم

سنگ ها

تدویرس مجازی

نام آموزگار: فرید کریمی

کلاس: ۴۰۲

سنگها از نظر اندازه، رنگ، صافی، زبری، سختی، نرمی و اندازه‌ی تشکیل دهنده متفاوت هستند.

نحوه تشکیل سنگ ها

۱- رود هایی که از کوهها به سوی دریا می روند، خاک، ماسه، و قطعات سنگ را به همراه خود میبرند.

۲- در دریا این مواد سنگین در آب فرو میروند و در آب ته نشین میشوند.

۳- نام این مواد ته نشین شده، رسوب است.

۴- سنگهای بزرگ، قلوه سنگها و شنهایی که سنگین ترند، لایه زیرین را تشکیل میدهند.

۵- سپس ماسه ته نشین میشود و گل روی آن می نشیند.

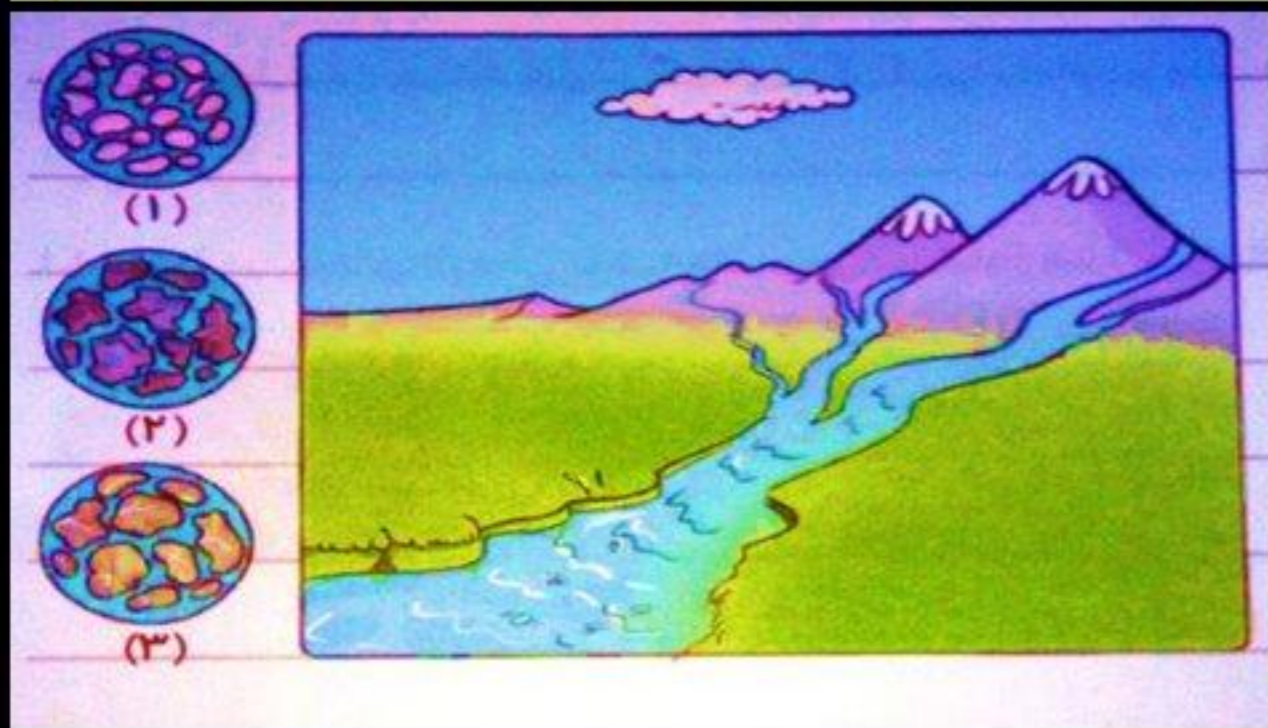
۶- بدین ترتیب در کف دریا، لایه های مختلفی تشکیل میشود.

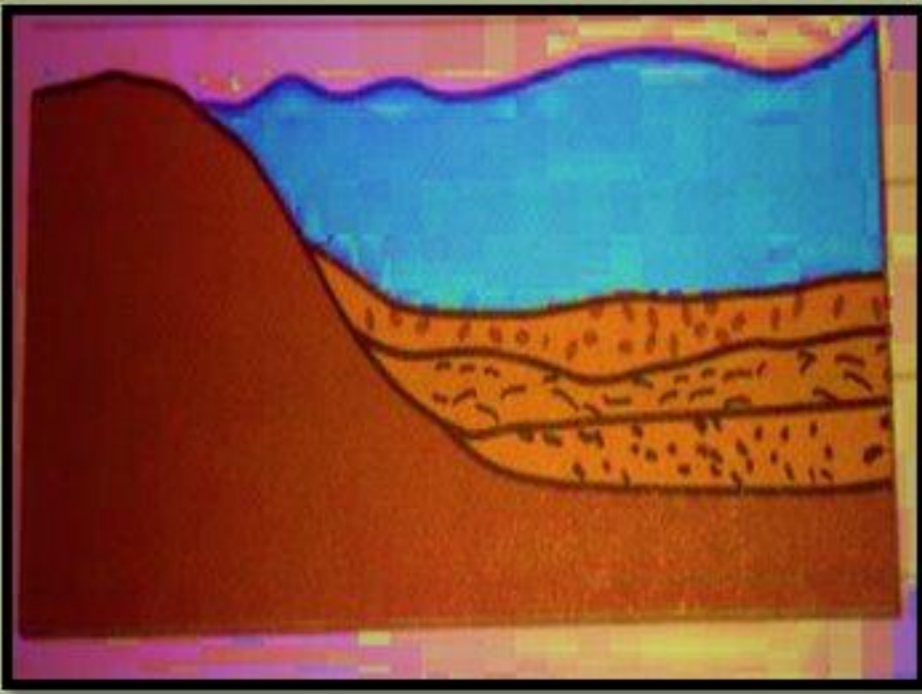
۷- هر سال لایه های جدید رسوب، روی لایه های قدیم تشکیل میشوند.

۸- این کار چند هزار سال طول میکشد.

۹- وزن بسیار زیاد لایه ها و آب، فشار میدهد. لایه های زیرین را

۱۰- این لایه ها سخت میشوند و سنگهای رسوبی را به وجود می آورند.

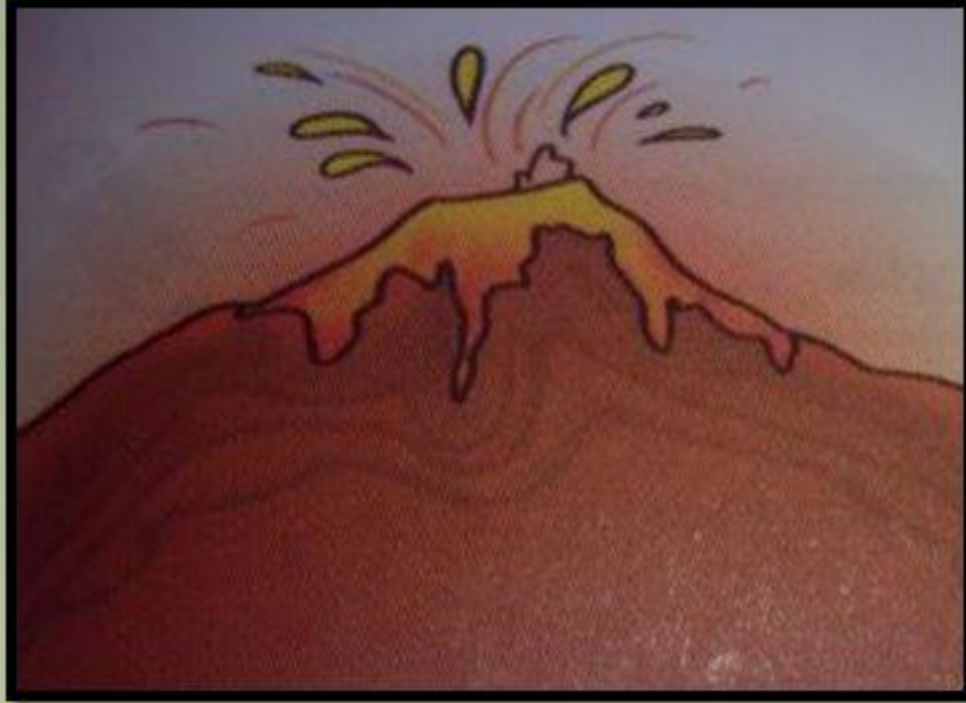

سنگ های رسوبی

- رود، سنگها را به حرکت در می آورد و اندازه آنها را تغییر می دهد.
- ذرات، هرچه بیشتر حمل شوند، ریزتر و گردتر میشوند.
- ذرات ریز تشکیل شده توسط رود که در دریا و دریاچه ته نشین می شوند، رسوب نام دارند.
- پس از سالها اگر رسوبها سخت شوند، سنگ رسوبی را تشکیل می دهند.
- سنگ رسوبی لایه لایه است.

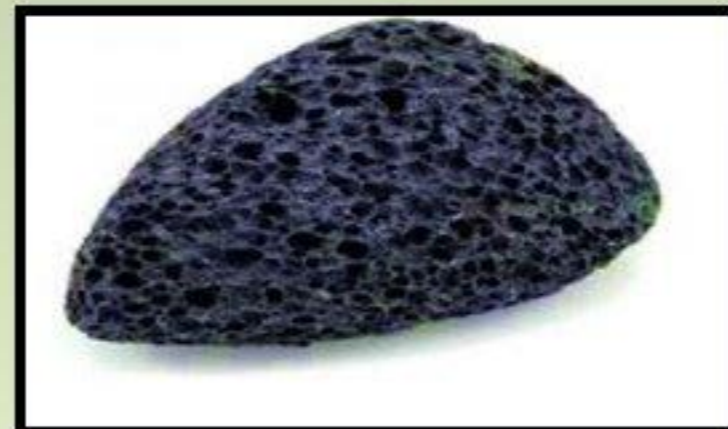
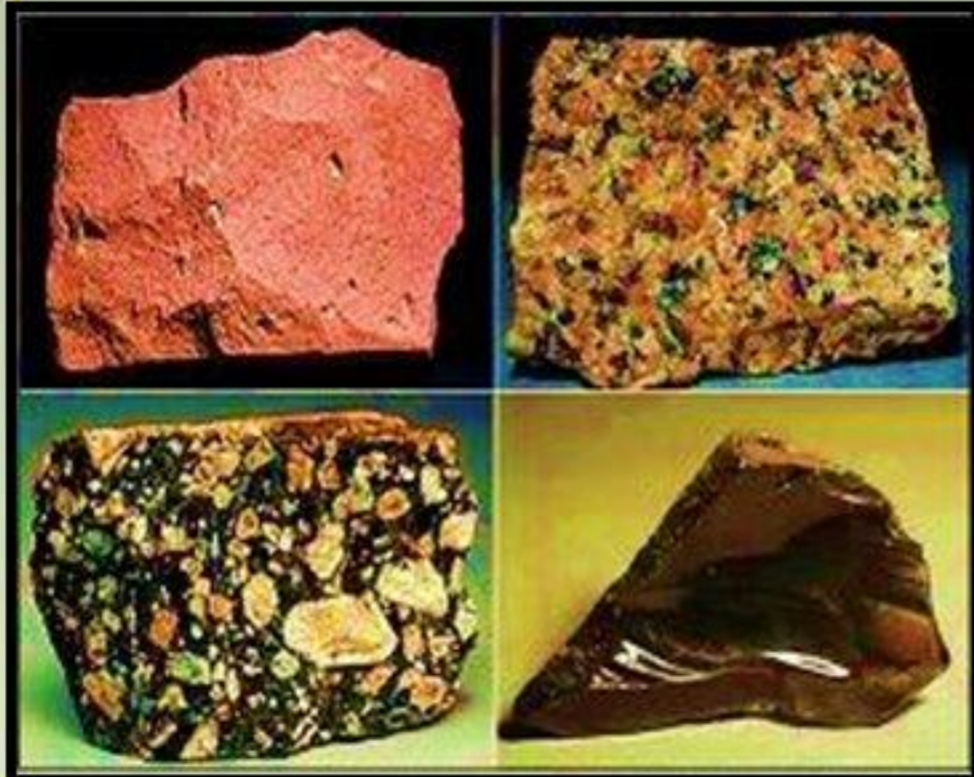

سنگ های آذرین

- سنگهای آذرین بر اثر سرد شدن مواد بسیار داغی که قبلاً در داخل زمین بوده اند، به وجود می آیند.
- مانند سنگ پا و سنگ گرانیت

سنگ
آذرین

سنگ های دگر گونی

۱- سنگهای دگر گونی ابتدا به صورت سنگ **رسوبی** یا **آذرین** به وجود می آیند و سپس به نوع دیگری تبدیل می شوند.

۲- سنگهای جدید شبیه سنگهای قدیم نیستند و بیشتر وقتها، شکل و رنگ آنها فرق می کند.

۳- وقتی سنگها بسیار داغ شوند، یا تحت فشار وزن لایه های بالایی باشند، این تغییرات به وجود می آید.

آیا سنگ ها تغییر می کنند؟

سنگهای سطح زمین، بر اثر عواملی مانند جاذبه زمین، آب و هوا و ... تغییر میکنند.

گیاهان و جانوران نیز نقش مؤثری در خرد کردن سنگها داشته اند.

گاهی قسمتی از سنگها از صخره ها جدا شده و در اثر غلتیدن، به تکه های کوچک تبدیل شده اند.

در اثر این عوامل، صخره های بزرگ به قطعات کوچک سنگ و در پایان به مواد اصلی تشکیل دهنده ی خاک تجزیه شده اند.

از سنگ ها چه استفاده هایی می شود؟

● ساختمان سازی

● صنعت

● پزشکی

● هنر

● خوراکی

